

<p>(ایجاب) گزیده شدن و در وقت در کردن چیزی را وقتی (وقت) بانفع وهو مقدار من الدهر والکثر ما يستعمل فی الماضی اوقات جمع و وقت موقوفت بکلام معین امر موقوف کذلک و نیز وقت بکلام معین کردن بقال وقت ای حد و بین للمفعل وقامنه قوله تعالی ان الصلوة کانت علی المؤمنین کما با موقوتا ای مفروضاتی کلاوقات والفعل من ضرب (موقت) مجلس بیقات (میتقات) هنگام کار و جا آن و موضع احرام بستن بیج و عمره (توقت) هنگام پیدا کردن بقال وقت و لیوم کذا مثل اجتهت وقت موقت کسظم لغت است از ان وقتی قوله تعالی و اذا الرسل ووقنت مشددة و مخففة و اقتت بالهفوة کما فی قوله (مواقفة) وقت مقرر کردن فدی قوله تعالی و اذا الرسل وقح (وقح) بالضم و بضمین (وقم) کتف مرد کم شرم (رجل وقاح) کسب مرد شرم و جری بلبه تکاب بزه و عافیه (وقاح) سم سخت و شوخ گرفته و قم بضمین جمع و امر اول الوجه) زن نه شرم (قارقم) شوخین و سخت (کسض) وقح و قاحیه ککرامه و قوحه و قحیه کعدا</p>	<p>وسعة و دوحا) بالضم و بضمین شوخ گزنت و سخت شد بقال و قم الحاکم و غیره ای صلب و نیز وقاحه و قحیه و قوحه) بضم شدن (ایقاج) کم شرم یا بجم شرم شدن شوخ گزنت و سخت شدن سم (موقح) کسملر آزموده کله سخت دیده (توقیم) بملوخ و سبک اصلاح کردن حوض یا رسیدگی اخته استوار نمودن سم را (استیقاج) سخت شدن سم شوخ گرفتن وقد (وقد) بانفع و التوکیب افروخته شدن آتش و قود بالضم و قدا کعدا و قدان بالضم مثله والفعل من ضرب (وقدا) بانفع سخت ترین گراوان ده روز است بانفع ماه (وقد) محرکه آتش (وقید) کامیر بزم (وقیدیة) شو بانوعی از زبان (وقاد) کتاب بزم (وقود) کسب بزم و فرود زین وقوی النار ذات الوقود بالضم قری القار ذات الوقود و الرواد ایضا (واقد) نام مردی و ابوجواد لیشی عادت بن عوف صحابی است و بزمش واقدا و ابوجواد لیشی صالح بن محمد تا بیان و واقدا بن ابی مسلم واقدا (وقدان) کسکان از کاهای عربان (وقاد) ککمان زبرک در گذشته در اسود در روشن خاطر و دل نود تا دمان شونده و در گذشته در امور و نیز در</p>	<p>وقاد) از اعلام است (موقید) جایی افروختن (زندک میقاد) بالکسر آتش زنده نود آتش دهنده - (ایقاد) آتش افروختن گذشته یقال او قدت للقبه یا غی کتبه و یقال یقدا الله ذارقه اوقدا نار اثره یعنی بازگردد اندر احوالی (متوقدا) بکسر القاف زبرک خوش لمح در گذشته در امور (توقد) آتش افروختن افروخته شدن آن (ایقاد) افروخته شدن آتش (ایقیداد) آتش افروختن و افروخته شدن لازم شده وقد (وقد) بانفع زبر سخت (وقید) کامیر کشته آفاده و اقلنده و آهسته رود در انبار و سخت بیار مشرف بر پلاک دنیگ لاغر یقال رجل وقید ای به ابر طرف و شاة وقید) گزیده کشته بچوب (وقاید) سنگهای گسوده (موقید) مجلس طرف اندام بختانگ رزانو و آخ در درش تواقید جمع (موقود) سخت بیار مشرف بر پلاک (شاة موقودا) گزیده کشته بچوب (رض) و قدا و قندا) بانفع بزمین زدا و را و انگنده و نیز و قندا) زدن و کشتن بزودت و سست کردن نیک آرام داون و چیره شدن و غلبه کردن کتاب کسی را و بیا در گذشته کسی را (ایقاد) بیار گذشته آن رناقه و قدا) که عطره شتر را و</p>
---	--	---

کرستان بند در پستان وی اثر کند
 یا تا قدر بزرگی پستان که شیر کم بر آید
 از آن در کیدن و دروشید بسیار کوشش
 وی اثر کند چند آنکه درم کند و نماز کرد
 و قی (وقر) بالفصح کرانی کوش
 یا زنگی شنوائی و کینه بقال فی صدر
 و قی ای و عجزه
 (وقر) کعبه گاه گویند آن مندر
 هو اکثر منه قره و عیال برودگرانی
 و پیرسال خوده و هنگام بیماری
 گویند آن دختران و برد باقی اسم
 است و قار را یقال جل جلاله
 ای الوتار
 (وقر) بالفصح پاک سنگ کرب
 در آن کرد آید و فی المثل کانت و
 قره فی صخره و این مثل بجاستمال
 کند که کسی در مصیبت صبور باشد
 و نه وی آن مصیبت اثر کند
 (وقر) با کسر یا بکسران یا عام است
 او قار جمع و بار خردا تر چنانکه
 پوست بارشته
 (وقرات) محرکه آثار و نشا هنا
 جسم و قره
 (وقری) محرکه منسوبان قیر
 کله گویند آن است یا فرایم آورنده
 گویند آن و خدایه خزان و با شنده
 (وقر) بفتین مومنی است
 (وقر) کندس برود بار و آب
 (وقیر) کامیر استخوان شکاف
 نمکها چشم و گولان در سنگ
 کرب کرد آید در وی و مناکلی و گوه
 قیقه مثل فیها و کله گویند
 یا گویند آن پینه یا کله و خمد

گویند با نام یا گویند آن مع سنگ
 خروشان آن و قیقه مثل و
 موضعی است یا کوی و قیوه و
 تشبیه است بگویند آن پزه
 یا از اتباع است
 (وقار) که عابا پیشگی در برداری
 اسم است و مصدر هم و لقب زکریا
 بن محیی مصری و دجل و قارم مرد
 آهسته و بردار
 (وقور) کعبور آهسته و بردار
 و مونت در وی کسان است
 (واقو) موهبی است
 (واقی) کسری ستور کرد
 (وقار) کشاد نام پسر حسین کلابی
 که سر و مودت اند
 (تیقور) بالفصح علی فیهل مرد
 بردار با وقار و مبهتعالیا مبهت
 من و او کما فی ترات و درات
 (موقر) کعبس با زم نزدیک رو
 کوه یا پائین آن
 (مخلة متقار) با کسر خرابین یا بار
 موا قیر جمع -
 (موقور) گران گوش و استخوان
 (رض) و قرها الله و قرها بالفصح
 گران کرد گوش وی را خدا
 و یقال ایضا اللهم قر اذنه
 (قره) کعبه بر باز گردید و آهستگی
 (وقر و قر) بالفصح و قور
 نسبت و قول تعالی قور فی بیوت
 بکس الکاف من الوتار و قدرت بیانه
 فی القار و نیزه و قر بالفصح
 ساق و گنظن آن شبیه نمکها چشم
 و یا کله یا سنگ و شکاف استخوان

وقرۃ بالفاء مثلہ یقال فقر العظم
 مجهولاً فهو موقوف و نیزه و قور
 بالفصح شکویدن یقال فقرت
 اللذابه ای اصا و قولا
 (حس) و قور و قورا بالفصح و القیا
 بالفصح گران گردید گوش و قور
 مجهولاً كذلك
 (ک) و قور و قار و قاراً
 بفتحها آهسته و بردار گردید
 (رجل موقر) کلمه مرد با بار
 و نخله موقر) خرابین یا بارشاه
 (موقر) کلمه ستر با بار گران
 و این گرانار و خرابین گران با موقر
 و موقر کلمه مجسمه مثل موقر
 (ایقار) بار کردن یقال الوقر
 اللذابه ایقار و قره کعبه و گران
 بنده ان و کفایندن ساق استخوان را
 و شکویدن یقال و قر الله اللذابه
 (موقر) کعبه مرد از موده خرویدن
 و جایی است در بطحا و انا عمل مشق
 (مخلة موقر) کعبه خرابین یا بار
 (موقر) بزرگ داشتن و عظیم
 شمرن و آزمودن و آرام دادن
 ستر را و خسته کردن گران یا بار
 عام است و بردار گردانیدن و
 گردانیدن نشان و آثار جهت کسی
 (موقر) آهستگی نمودن و بردار
 (ایقار) آهستگی نمودن و بردار
 (ایستینقار) بار از سر کسی شدن
 و فریب شدن شتران -
 (موقر) کعبه خرابین یا بار
 بے آرام و بے قرار که خواب نبرد
 وقس (وقس) بالفصح زنان

ویرگناه و بی که از حد در گذرد و کمر
 (اَوْ قَاس) گروه از مردمان فوجی
 قوم و جنگان یا گروهی که با هم
 متفرق و جدا می‌شوند و يقال آقا نا
 او قاس من بنی فلان
 (واقس) مرضی است بنجد
 (من) و قسه و قسا با نفع باز کرد
 پوست آرا و نیز و قس باز کردن
 پوست از سر زین و يقال ان
 بالبعير لوقسا اذا فارقته شئ من
 الجرب ببعير موقوف شتر کرمین
 لغت است ازان و نیز و قس
 ذکر کردن زنا را دهنم کردن کسی یا
 بزنا يقال و قس فلانا اذا رماها
 بالفاخشة و برانگنده شدن کر
 در شتران قبل از استحکام آن
 را ابل موقفته که غلط شتران کرمین
 (توقیس) خداوند شتران کرمین
 وقس (وقش) بالفتح اول گناه
 و شهری است نزدیک منار و وقش
 بن کعب از اوس و پسرش رفاعة
 و نیز گاش سلیقه بن ثابت و سلمه
 و سلکان و سعد و اوس بنو سلامه
 و عباد بن بشر هر سه صحابیان اند
 و نیز و قش و دیگر جنبش و حس
 يقال و رجعتی بطهر و قشا و حاکم
 من یخ او غیرها و کذا سمعت
 و قشری حسب و ریزه ریزم و قشته
 بافتار مثلر فیها و محمود نا به یه
 شدن نشان و الفعل من ضرب
 (سوق قیش) قومی از عرب و هو
 مصغر و قش کل و او مطبوخته
 هنرها حائز فی صدها الکلمه و هو

فی حشوها اقل
 (اَوْ قَاش) گروه آمیخته از جنس
 (توقش) جنبین
 وقس (وقش) بالفتح کردن
 شکستن و شکسته شدن کردن لازم
 تعد يقال و قس غنم فو قست
 هی و قش الرتمیل مجبول لافه
 مرقوم و يقال و قست بدر اخلت
 یعنی راه روی کردن او را شکست
 و هو کفرک خذ الخطام و خذ
 بالخطام و کرفین يقال و قس الفرس
 الا قام ای و قها بالفضل من ضرب
 عیب کردن و کم کردن و کم شدن
 و قس در عرض جمع کردن افسار
 و جنین را دیگر
 (وقس) بالتحریک چوب ریزه ای شکسته
 که ازان آتش افروزند و مال افزون
 بر نصاب که ازان مال زکات واجب
 نکرد و او قاس جمع شتق بالنون
 مثلر و بعضهم یستعمل الوقس فی
 البقر و الشبق فی الابل و هما
 جمیعاً ما بین الفریضین و
 نیز و قس محرکه کوتاهی کردن و
 کوتاه کردن شدن و الفعل من هم
 (اَوْ قَاس) پراگندگان و پریشان
 شدن گمان يقال صار و اَوْ قَاسا ای
 متبدلین و اَوْ قَاس من بنی
 فلان) ناکسان و فرومایگان ایشان
 (واقصة) مرضی است میان
 ذاعاد و عقبه الشیطان و آبی
 بر بن کعب را و جای در راه کوه نزدیک
 ذی مرخ و جای جبار
 (واقص) سراسنوا ای کوتاه

(اَوْ قَاس) کوتاه کردن و اَوْ قَاس
 الطریقین) راه نزدیک تر از پرده
 و بمعنی اَوْ قَاس یعنی است
 (اَوْ قَاس) سجد بن اهل و قاصها
 مالک بن و حنیب) کشته او یکی
 از عشره مبشره است
 (واقصة) دی است در سواد
 ضرب بسوسه و قاس بن عبدالله
 بن وقاص
 (واقص) کوتاه کردن کردن را
 (توقیس) ریزم ریزه بر آتش زدن
 (توقص) جهمان راه رختن سب
 یا بر قاریان میان عشق و جنبین
 یا توقص سخت سپردن در رفتار
 تو یا می شکند آنچه بروی میگردد
 (تواقص) باز قس باستن
 وقط (قط) بالفتح گو در زمین
 درشت یا گو که آب گردد و روی
 و قاط و ا قاطبا لکسر جمع
 (وقیط) کاسیر مرد گران جسم گسند
 از بخوابی شب و هر گران اندام از
 ضرب یا از زنده و منگ که در زمین
 سخت یا که در روی آب گردد و
 و قطان و قاط و ا قاط لکسر
 جمع و دیوم الوقیط) روی است
 که در آن حکم بن نایب کشته و غسل
 بن ماسوم و ماسوم بن شیبان ایشان
 کانه سیمی به لما حصل فی من
 الحزن او الضرب بالثقل
 (وقیط) کزیرایی است مجاشع
 را در جلای مادی و تمیم و لیس لحم
 سیوا و زرد
 (موقوط) امانت و فکران بفریب

(رض) وَقَعَةٌ وَقَعًا بِالْفَتْحِ انْكَسَرَتْ
 كِرَانٌ كَرَانًا بِطَرَفِهِ وَنِزْوَقٌ قَطُّ
 بِرَجْسَتَيْنِ فَرَسٌ بِرَأْسِهِ وَكِرَانٌ كِرَانًا
 تِيرَ كَسِيًّا
 (رَوَقِيظٌ) مَنَاقِكُ كَرْدُونَ بَارَانُ مِثْلُ
 آبِ كَرَانِ لَا يَكُونُ مَنَاقِكُ مَنَاقِكًا
 (اِسْتِثْقَاظٌ) مَنَاقِكُ شَدْنُ جَايِ
 وَقِيظٌ (وَقِيظٌ) بِالْفَتْحِ حَوْضٌ حَزِي
 كَرَانٌ آبِ كِرَانِي بَاشَدُ كَرَانِ آبِ بَسِيَارِ
 دَرَانِ كَرْدَانِي -
 (وَقِيظٌ) كَامِيرَانُ دَرَانِ ثَبَاتِي بَاشَدُ
 كَرَانِ حَوْضِ قَادِرِ نَبُو
 (رض) وَقَعَةٌ وَقَعًا بِرِزْمِي
 اَوْرِي بَارِدِ سَتِ كَرْدَانِي + و
 وَقَعٌ عَلَى الْأَمْرِ) مِثْلُ وَرِزْمِي
 بَرَانِ + وَقَعِيظِي فِي رَأْسِهِ
 مَجْدُ لَأَكْرَانِ سَرُ كَرْدِي بِضَرْبِ كَمَا
 وَقَعٌ بِالطَّاءِ وَالصَّوَاءِ بِالطَّاءِ
 وَقِيظٌ (وَقِيظٌ) بِالْفَتْحِ أَسِيْبٌ
 وَرِدْ كَيْ جِزْمِي بِجِزْمِي كَمَا بَلَدُ لَزْكَوَه
 بِعَامِ اسْتِ وَاِبْرَكُ دَرَانِ اَمِيْدِ
 بَارَانِ بَاشَدُ يَابِرْتَنَكُ
 (وَقَعَةٌ) بِالْفَتْحِ أَسِيْبٌ وَأَسِيْبٌ
 كَارِزَارُ كَرْدِي كَرْدِي كَرْدِي وَيَقَالُ
 يَا كَلَّ الْوَجْبَةَ وَيَسْتَبْرِكُ الرُّوْقَعَةَ
 مَعْنَى بَابِي يَخْرُودُ بَابِي مِي رِيْدِ
 (وَقَعَةٌ) بِالْكَسْرِ مَيَاتُ افْتَادُونَ
 يَقَالُ إِنَّهُ لِحَسَنِ الْوَقَعَةِ
 (وَقَعٌ) بِالْجَرِيدِ سَنَكٌ
 وَقَعَةٌ الْتَاءُ كِي
 (امْكِنَةٌ وَقَعٌ) بِالْفَتْحِ جَابِلٌ
 آبِ كِرَانِكُ
 (وَقَعَةٌ) مَحْرُوكَةٌ بِلُغِيٍّ اَزْ رِزْمِي

(وَقَعٌ) كَتَفُ اِبْرَكُ دَرَانِ اَمِيْدِ
 بَارَانِ بَاشَدُ يَابِرْتَنَكُ وَبَابِي سَمِ
 سُوْدَه اَزْ سَنَكِ وَاَنْزَمِيْنِ اَوْرِشْتِ
 (وَقِيظٌ) كَامِيرَانُ دَرَانِ مِثْلُ كَرْدِ
 بَسَنَكِ فَنَاسٌ وَسُوْمَانٌ وَسَمْتَنَكُ
 وَتِزْمِنْدَه اَزْ سَنَكِ -
 (وَقِيظَةٌ) كَسْفِيْتَةُ اَسِيْبِ كَارِزَارِ
 وَخُورِ اَزْ شَاخِ خَرَاكُ دَرُوِي جَابِلِ
 وَجِزْمَانِ نَهِنْدِ وَجَابِلِكُ كَرِهَ بَارِزْمِي
 زَمِ كَرْدِي اَبِي سَتِدِ وَقِيظٌ
 لِكِتَابِ وَقِيظِ جَمْعِ وَكَشَشِ
 فَتَنَةِ وَغَيْبِ مَرْدَمِ وَقِيظِ جَمْعِ +
 وَارْضُ وَقِيظَةٌ (كِرَانِ) زَمِيْنِ كَرْدِي
 رَاغِرُ وَخُورُ وَرِدْ وَقِيظِ الْعَرَبِ
 اَيَامِ حَرْبِ دَاخِرِ اِيْشَانِ
 (وَقِيظٌ) كَقَطَامِ دَاغِ كَرْدِي كَرْدِ
 وَكَرَانِ اَنْ سَتُوْرَ بَاشَدُ
 (وَقِيظٌ) مِثْلُ فَرُوْدَانِيْدَه اَزْ هَوَاوِيْقِ
 وَوَقَعِ كَرْدِي جَمْعِ وَنَامِ اَسْبِ رِجِي
 بِنِ جِزْمِ نَمُوِي + وَوَقِيظِ بِنِ جِزْمِي
 مِثْلُ اسْتِ + وَنَسَاوِ اَقِيظِ سَتَاوَه
 كَالْمِرْكَاسِ جَابِلِيَّةٍ مِّنْ خَلْقِ جَابِلِ
 النَّارِ الطَّائِرِ قَرِيْبَاتِ فُتَشِ وَنِزْمِ
 كَا قِيظِ كَرِيْمَانِ مَعْلِ سَتَدِي رَا كُوِيْنِدِ
 (وَأَقَعَتْ) سَمِيْحَةٌ وَحَادِثَةٌ سَمِيْحَةٌ وَ
 اَسِيْبٌ كَارِزَارُ وَرِزْمِي خِيْرٌ قَالَ لَقِيْهُ
 تَعَالَى اِنْدَا وَقَعَتْ الْوَاَقِعَةُ وَرَجُلٌ
 وَقَعَةٌ) مَرْدُوِيْرُ -
 (اَوَقَعٌ) شَبِيْحَةٌ مَعْنَى رَاهِ دَكَّةِ
 (وَقِيظٌ) كَشَادَانِي مِي بُوْدُ فَرِزُوْقِ
 رَا دَكَا نِ بُوْجِهَةِ نِي جَابِلِي + وَ
 رَجُلٌ وَقِيظٌ) مَرْدُوِيْبِتِ كَشَادِه
 مَرْدَمِ رَا وَقِيظَةٌ بِالْتَاءِ وَمِثْلُهُ -

(مَوْقِعٌ) كَبِيْسُ جَابِي افْتَادُونَ
 يَقَالُ وَقَعُ الشَّيْءُ مَوْقِعَةً جَابِلِي
 بَارَانِ مَوَاقِعِ جَمْعِ وَنَهِنْدِ فَلَاحِمْ
 مَوَاقِعِ الْمَقْرُومِ اِي مَاقِلِهَا وَ
 قَرِي مَوَاقِعِ عَلَى التَّوْحِيْدِ
 (مَوْقِعَةٌ) كَقَعْدَةِ فَرُوْدَانِ كَمَا
 مِثْلُ وَكِيْسَرُ قَاوِدِ وَكُوِي اسْتِ
 (مَوْقِيْعٌ) مَعْمُرَانِي اسْتِ مِيَانِ
 شَامِ وَدِيْنِي عَلَى سَاكِنِهَا الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ
 (مِنْقَعَةٌ) بِالْكَسْرِ حَوْضٌ كَارِزَارِ
 بَرُوِي كُوِيْدِ وَخَانِكُ وَكُوِي بَارِزِ
 سَنَكِ فَنَانِ دَرِ اَزْ سُوْمَانِ
 (مَوْقُوْعٌ) سَمْتَنَكُ وَتِزْمِنْدَه اَزْ
 سَنَكِ وَآبِي اسْتِ دَرِ نَاجِيْدِ بَصْرَه
 مَوْضِعِي اسْتِ
 (رَفٌ) وَقَعٌ وَقَوَعًا) افْتَادُونَ وَقَعٌ
 الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ) دَاوَجِبُ كَرُوِيْدِي + وَ
 وَقَعْتُهُ بِالْمِنْقَعَةِ تِزْمِ كَرُوْمِ اَنْ رَا
 بِنَاقِي + وَرَفَعْتُ الدَّابَّةَ دَاغِ
 وَقِيظِ كَرُوْمِ بَرِزْمِي يَابِرْسُوِي رَانِ
 سَتُوْدَه + وَقَعٌ فِي يَدِي (مِثْلُ مَجْدُ لَأَكْرَانِ
 كَشَادِه) وَنَسَاوِي كَشَادِه + وَقَعٌ بِالْفَتْحِ
 مِثْلُ دَرَانِدِ اَخْتِ وَنِشَانِ رَا + وَنِزْمِ
 (وَقِيظٌ) نَهِنْدِ كَرُوِيْدِي حَوْضِ وَفَرُوْحَتِ
 شَرِ دَرِ اَنْزَمِيْنِ اَوْرِشْتِ سَتُوْرُ وَرَا
 كَرِزْمِيْنِ بَارِزْمِيْنِ رَا يَقَالُ وَقِيظِ
 الرِّجِيْحُ بِالْكَسْرِ وَنِزْمِيْنِ اَقَالُ سَقَطِ
 وَفَرُوْدَانِ مِثْلُ اَزْ هَوَاوِيْقِ
 يَابِرِزْمِيْنِ + وَنِزْمِ وَقِيظِ) بِالْفَتْحِ
 شَتَابِ رَضَمِ وَنَمْنِ دَرِ اَنْدَا حَضَمِ اَزْ
 مِثْلُ مِثْلُ بَعْنِ مِثْلُ مِثْلُ يَقَالُ
 وَقَعْتُ مِنْ كَذَا مِنْ كَذَا وَتِزْمِ
 كَرُوْمِ مِثْلُ مِثْلُ مِثْلُ مِثْلُ مِثْلُ

سنگ گرانه و سمر را و نیز دقیقه
 کسینه کشش کردن غیب نمودن
 بقال وقع فيه وقعة
 (س) وقوع السجل (وقعا) محکمه
 درونک گردید پای او از زمین درشت
 و سنگ و نیز وقوع سوزنک
 شدن پای دسم از سنگ و از زمین
 درشت
 (موقوف) کسین سبیل است
 (ایقاع) طرک کردن مفرز آب را
 دست کردن سرد گوی آواز را و
 راست کردن آن را و بگویند لغات
 کسی را بقال اذقع بالقوم ای
 بالغ فی قائلهم و انما ضمت کسی را
 در آنچه بداید او را بقال اذقع بالشر
 (موقع) کمرش نرم سپوده زیر پای
 (موقع) کسظم به رسیده دستخ
 کشیده و سفردیده از مردم دست
 خرد نیز خرد شتر پشت ریش شده
 در راه نرم و کوفته و کار و شیخ تیز
 کرده
 (بصالح موقعة) کسظم پیکار
 بشک و فسان تیز کرده
 (توقیع) نشان و نشان کردن
 بقال السراور توقیع جائز و گمان
 بودن در چیزی بقال اذقع ای
 ان قلناک علی اشیا و نزدیک
 انداختن تیر را گویا سوزنی که بر چرخ
 زمانی و روی آمدن بستان بر تیر
 کردن شمشیر بیکت و داوچ انگور
 ساخته و پشت ریش کردن سفرد
 را خپاره پاره و شدن گیاه زمین
 از باران متفرق و پریشان و تیز

و تنگ گردانیدن سنگ سمر را و نیز
 توقیع نوعی از رفتار سبب شبیه
 تعقیف و آن بند کردن سبب در دست
 (مواقعة) با هم بیگ و کار بر دور
 افتادن و کاشیدن و مخالفت نمودن
 بزن وقوع بالکسر مثله
 (توقع) چشم داشتن وقوع چیزی
 (اشتیقاع) چشم داشتن بوقوع
 چیزی و ترسیدن و هشام تیز
 کردن رسیدن شمشیر را
وقی ف (وقف) بالغ و شیا
 از دندان قبل و پس است بجز مزید
 و پس بخالص شرفی بند او بعضی
 ببلاد بنی عامر اسپا که در خرد گاه
 دست و پای وی سپیدی باشد +
 و نیز وقف) سپری که گردش از
 سردن یا آهن یا مانند آن در گریه
 و نیز وقف) ایستادن و توقف
 شده و ایستادن یعنی کردن کاری
 با کسی که بدان ایستاد و فرود
 نشاندن جوشش و یک باب سرد و
 خدمت کردن نصرانی کلیسای و قینی
 کتلیفه مثله و ملحق کردن بر عمل
 و بر هر چیزی و وقف کردن بر کسی
 چیزی را بر او و ذوالوقف
 با ضم اسپ بختل بن دارم
 (وقفه) بالغ پی که بر کمان نمند
 و پی با هی کرده عیاد و هماد و قنار
 (دقیقه) کسینه بزگویی که در پناه
 سنگی ایستاده باشد از بیم سگان
 و فرود آمدن نتواند
 (واقف) لقب مالک بن امری
 القیس که پدر بطنی است از انصار

منهم هلال بن ائمة الواقفی
 احد الثلاثة الذین تلبسوا
 (وقف) گشته و در تنگ و سستی
 کننده و باز ایستاده و سپر مشرفه
 از کارزار و شاعری است عقیل
 (موقف) کسبس با ایستادن
 و محله است بمصره و موقفا القری
 تنگنهای دو قبیله گاه اسپ با دو کب
 دو قبیله گاه آن متصل سرگروه +
 و موقفا المراتی) روی و قدم آن
 با دو چشم و دو دست آن و هر چه
 آشکار کردن آنرا ضروری باشد بقال
 امر ائمة حنتة الموقفین + و
 نیز موقفان) دور که است بنیان
 در استخوان که اگر در افاقشها
 لم یقیم الاذان و اذا اقطعت
 (موقف) با کسرسر بی که بدان یک
 را جنبش دهند و از جوشش و غیاب
 باز دارن معیتای مثله
 (ایقاع) غارش بودن ایستادن
 و باز ایستادن از کاری بقال اوقف
 عنه و وقف کردن بر کسی چیزی
 لکنها لغت و دیگره که با الهمی
 و الیزیدی عن ابی عمر و الخلال
 انه قال لو میت برجل واقف
 له ما دفن علی ههنا لراثة
 حسنا
 (موقف) کسظم اسپ که اعطای
 ده گوش وی چپا باشد گویا آن
 خطش است از سپیدی یا در خرد
 گاه دست و پای آن سپیدی باشد
 و خرد بر پاره فدای آن در خرد
 باشد و بزگویی و گاه که در دست

آن سرخی باشد مخالف سایر اقسام
 مرد آزموده استوار خرد و تیر تار
 که بازند آرد
 (توقیف) ایستادن و دست
 بر زمین بر دست کردن و بنامی نمودن
 در دست و پی خونی آلود بر خاک گمان
 بچیدن و وقف گردانیدن یا سپاه
 اصلاح کردن زمین را و ساختن زمین
 مابطوری که پشت ریش نکند و باین
 کردن حدیث راه و وقف گردانیدن
 کسی را بر چیزی و نفس کردن و توقف
 آوردن درج در پس یکدیگر و ایستادن
 لشکر باین و جاشی دست بر زمین بپوشان
 و نیز توقیف) نشانه در تیر فدا
 (مواقفه و وقاف) با کسر با کسی
 فرا ایستادن در کار یا در جنگ و بیکار
 و ایستادن خورستن یقال واقفنه
 علی کذا
 (توقف) درنگ کردن چشم
 راستن و ثابت ماندن بر چیزی
 یقال توقف علی الشی
 (تواقف) دو گروه با هم بجنگ
 ایستادن
 (استیتاف) ایستادن خواستن
 وقی (وقی) با لغت آواز کز
 (دوقوقه) آواز گد و بانگ مرغ
 نزدیک خرد
 (دوقواق) با لغت مرد بدول و
 درختی است که از آن دوات مانند
 و شیری است فوق چمن
 در جل و قواقه) مرد یا و همرا
 بسیار سخن
 وقیل (وقیل) با لغت مفت

مقل یا بار آن یا باد خفک آن و بار
 از این پیش نامند او قال جمع
 (وقلة) با تا رخت مثل وقول
 جمع
 (توقل) محرکه سنگریزه و شاخ بریده
 که بین آن در نند بانی باشد و باین
 بخوبی بر درخت بر آمدن تواند
 (توقل) اسب نیکو بر آینه کوه
 (رجل وقلة الرأس) محرکه نیک
 خرد سر
 (توقل) کتف اسب نیکو
 بر آینه بر کوه و قتل کندس مثل
 (فوقل) نفع تقویت
 اسب نیکو بر آینه بر کوه
 (ض) و قیل فی الجبل وقلا
 با لغت بر آمد بر کوه و فی المثل هو
 آذ قیل من عنقر وهو لذلک
 ای الوعل و نیز و قیل بر و قیل
 یک پای و ثابت کردن پای دیگر را
 (توقل) بر کوه بر آمدن
 وقیم (وقام) کتاب تیغ
 تا زیاده و خوب دستی در سن
 (واقیم) قلعه است بدین معنی
 واقیم شرب است بوی
 (موقوم) نیک اندو گزین شکست
 حال
 (صل) و قیمت الارض و قیما
 بالفتم مجعلا حوزه شد گیاه
 آن و با سپر که ده شده از زمین موقوف
 لغت است از آن و نیز و قتم
 چپوشدن بر کسی ستم کردن و خوار
 کردن شکستن یقال و قتم الله
 العدو ای اخله و باز در شکستن

کسی را از حاجت و بزشتی باز گردانیدن
 و سخت اند و پناک ساختن و عثمان
 کشید و فرو نشاندن جو شمش
 دیگر را
 (ایقام) چیره شدن و خوار
 کردن و باز داشتن از خواسته
 (توقسم) ترسانیدن و آهنگ
 کردن بکاری و دور دراز رفتن
 و کشتن صید و با در رفتن سخن را
 وقین (وقنة) بالضم
 آتشباز مرغ و چایک زمین یا مانند
 آن در پشت نشسته افتد بالهزته
 مثلها فیها و قنات و اوقات جمع
 (موقوتة) دفتر بردگین
 (توقن) بکوه بر آمدن و شکار
 کردن کبوتر را در آشیانه
 وقه (وقفة) با لغت بندگی
 و فرمان برداری
 (وقالا) کز اب خادم کلیبا
 (واقه) خادم کلیبا و زمان بر
 (واقیه) ککراهیه خدمت
 گزارسی کلیبا
 (واقه) واقعا) فرمان برداری
 (واقفه) فرمان برداری و بندگی کرد
 (واقاه) بنهات رسیدن بندگی
 کردن دشمن و سستیندن یقال
 واقه له ای اطاعه و ستم منه
 (واقیه) بندگی و فرمان برداری و
 وقی (توقی) بالضم کبیدی
 بر پیروز ابو القتی محمد بن حسن و عبد
 الرحمن بن عیسی بن قتی منو از در خوا
 (واقا) بالضم بر پیروز گاری یقال
 اتلی واقا

در جبل تاقی (کنند مرد پر بیزگار تاقیا)
 که نبیاء و شورا کشتار و جمع +
 و سنج و قی (زینی که پشت ریش
 کند ستورا
 (تقیه) کفیه پر بیزگاری و نیز تقیه
 (آرمانا زینة) شاعره بدین نظم
 است و تقیه بنت احمد و تقیه
 بنت امواتان هر دو محدثه اند
 (وقی) بالضم و شد الیاء پر بیزگاری
 و حفظ و نگاه داشت
 (وقاء) کسب و یکسر بر جان
 چیزی را نگاه دارند و پناه دهند
 و ابن وقاء (مردی است + و
 وقاء بن ایاس) کسب و محدث است
 (وقایه) کتابت مع زمان
 بر جان چیزی را نگاه دارند و پناه
 دهند و قایه بالضم و العظم مثله
 (وقای) نگاه دارند و منع قال الله
 قالی ما لهم من الله من قی و نیز
 (وقی) در کاک مرغی است و يقال
 هو و اق بلا یا و شتی بدلك
 لحکایت صغیر و در سنج و اق (ریش کرده
 ریش کند ستورا و قی س و اق)
 اسپس بر جان نگاه نهند
 (واقیه) مونت و اقی و اقی جمع
 اصلها و اقی علی قوا علی فکرهوا
 اجتماع الواوین فقلبو الاولی الفا
 (تقی) کسی مومنی
 (تقوی) بالفتح مقصود پر بیز
 اصله تقیاً قلبیة للفرق بین کام
 و الصغر کفین یا و مدیا و قوتی
 که اهل تقوی ای علی تقی عقاب
 (لوقیه) بالضم و شد الیاء پر بیزگاری

زینة بالضم و فتح الیاء المشکله
 چهل هم قال الجوهری و کذلک کانها
 معنیها ما الیوم فیما یعارف الناس و
 قدها علیها الیاء کلا و قیه استار و
 استار و اقی بند الیاء و اقی و قی
 جمع و قد مر فی اوق
 (ما اتقاه الله) پر بیزگاری بر رعیت
 (رض) و قی و قی بالفتح و قی بالکسر
 و واقیه کلمه است آن را و تقیه تقی
 کهدی و تقیه و تقی کسب پر بیز
 کردم از راه و وقی من الحفا کلمه است
 سم را از سودگی + و يقال قی علی قلیک
 یعنی لازم بگیر بنام حال خود را سخت علاج کن
 (سوقی) و لا ورنیک محفوظ
 (توقیه) نگاه داشتن حفظ نمودن
 (توقی) پر بیز کردن
 (تقی) پر بیز گار
 (واقاء) پر بیز کردن يقال اقیبت
 الشیء اصله او تقیت قلبت الواو
 یا و لانکسار ما قبلها و ابدلت منها
 التاء فادخمت علی اکثره فالتاء علی
 لفظ الا فتالی فوهو واق التاء من
 فصل الحوب فخطوه التقی تقی بفتح التاء
 و التخفيف فیهما تم لیرجید و الصلوات
 فی کلامهم یلقونهم پر بیز فالواقی تقی
 مثل تقی تقی کما رانفا و يقال فی الامر
 قی و للمرتبة تقی قال از یادتها فان
 لا قطعنها + تقی الله فینا و الکتاب
 الذی تلوه علی الامر علی التخفيف استخین
 عن الالف بحرفه الحرف الثانی فی التقی
 و ک (تقیا) کبزه تکیه جایی خوب
 دستی در دربار تکیه کننده بر چیزی
 (صل) و کما علیک تکیه نمودن جان و

و کتاب التاقیه) با یکدانه و بیزگاری
 (ایکاء) تکیه کردن و بر پای کردن تکیه
 کاه و جت کسب و نیز ایکاء بالیا و کافراج
 بریسات فکلی یا بر بیلوی چپ انگندن
 يقال ضربته فأتکک
 (توکوه) تکیه نمودن
 (تکتی) للفاعل تکیه کننده و منه قول
 صلی الله علیه و سلم اما انا فلا اکل
 متکک ای جالساً جنس المتکلم المتکلم
 و نحوه من الهیات المستدعیة
 لکثرة الامل بل کان جلوسه للاکل
 ستوفز امقیباً غیر مترجم و لا همتان
 و لیس المراد المیل علی شق
 (متکک) تکیه جایی
 (ایکاء) تکیه کردن و تکیه گاه دانید
 جت کسی
 و ک ب (وکب) محرکه تکیه جایی
 خراج چون بخت شود و ریم و چوک
 و اکب (ایستاده
 (ظبیسه و کوب) کسب و راه داده
 خراج کام
 (وکاب) کشته او اندوه مند و
 شاعری است بدلی
 (مؤکب) کعبس نوعی از زرافه
 و کرده روان جت آراش سوزان
 باشند یا پیا و گان با عتقا شتر سواران
 (رض) و کب و کوباد و کبایا بفتح و
 و کبایا محرکه فروغ رفت و نیز و کب
 بالفتح پیوسته بودن بر کارهای و بر پای
 خاستن و ایستادن
 (س) و کب و کبایا بالفتح یک پدید
 آمد رنگ رسیدگی در خفا
 (ایکاب) لازم گرفتن و کب ما و کاب

بریدن شدن مرغ یا بال جنبیدن
 آن وقت فرود آمدن چشم بود کسی
 (موتکب) کوفت خورا پر سبکی مسیده
 (توکب) رنگ رسیده کی در خورا چیده
 و خورا چیدن
 (ماتة متواکبة) بکسر الالف شتران
 فراخ کام یا شتا پاره تیز رفتار
 (مواکب) سیر کردن باد بگردان
 پیشی گرفتن یا سوار گردیدن کسی پیوسته
 بودن بجاری يقال واكبت عیده
 آتی و اظب
 و ک ت (وکت) با نفع چیز اندک
 و نیز وکت) نشان کردن و پر کردن
 و کام نزدیک نهادن در رفتار
 (وکتة) با نفع نیک و هوکاللقطه
 يقال فی عینیه وکتة
 (وکتة) بالضم جای آتش بستن
 از آتش زدن
 (وکتیت) کایر سخن چینی و بدی
 شکایت نزد وانی سخن بد و بی
 ندرستن
 (وکت) خستری که آریج وی برگردد
 و بر پهلوی خورد و مجروح گرداند
 (توکوات) سخت نندگین
 (توکوت) کسوت خوره
 خجک یا بر آوردن و متوکتة مثل
 (توکب) پر کردن کشای سیاه
 بر آمدن خور خورا و زنگدگی
 و پادمان
 و ک ش (وکات) کتاب
 غریب یا شتایی که پاداد خورد
 (استیکات) ناز و انگستن
 و ک ح (وکم) بن تین مرغ

بجای نر به اکنده گوشت
 (آوکم) خاک در شکم
 (ض) و کحه بیخبله و کرا با نفع
 سخت سپرد آن را ز پر پای
 (ایکاح) مانده گردیدن و سنگ
 مسیدن در کنگه و کله يقال آوکم
 فی خفوه و بریدن و خاص کردن
 علیه را و باز ایستادن از کاری
 صلته بین
 (استیکاح) مسبو و اکنده شدن
 چیده و نخل کردن بنشیند يقال
 سالة فاستوکم اهل ملک ایضا
 و ک (وکد) با نفع رنگ
 در ارفقال و کد و کدای ای قصد
 قضدکة و معزقه مرضی است بین
 حرمین یا کور سوات مشرف بر
 طایفه که از کوه پهلوی که است
 (وکد) بالضم کوشش و توانایی
 و کار يقال ما زال ذلک و کدی
 ای فعلی
 (وکیند) کایر استوار آکند مثل
 (وکاد) کتاب بدوال یا ان بند
 رسن که وقت و دشید بر ماده کاد بنده
 کاد با لهنه مثل فیها و کاید جمع
 (توکد) در الهاک بدان که بنشین
 بنده تا آکند بالهنه کد لک
 (کیا کید) در الهاک بدان که بنشین
 (ض) و کد و کدای اقامت نمود
 آنگاه که در صبه و کد العفد
 استوار گردید ماه و کد الرخل
 بست پادان ما
 (ایکاد) استوار کردن
 (توکیند) استوار کردن گره و جبهه

درین و بال اولی است و شتر
 جز آن تا کد مثل حال و کد کد
 تو کیند او آکد کد تا کد او الکید
 بالوا و انصهم من الکد و کدین
 او کد کد و کد کد و کد کد
 (مواکد) بکسر الالف مشرطه
 مانده در رفتن
 (موتوکد) ایستادمانه بر کاری
 (توکد) استوار گردیدن تا کد
 بالهنه مثل
 و ک ر (وکر) با نفع شبان مرغ
 که مرغ نباشد و در وی تکرر با نفع
 مثل از کد کالطرح آذکار و و
 کوس و و کد کسر و جمع و نوعی
 از دیدن اسب و شتر و بکر
 (وکر) با نفع و بکر بهانه
 بنامی نو
 (وکر) بالضم آب خورد و جان
 فرود آمدن در آب
 (وکیر) کایر بهمانی بنامی نو
 و کیر و کیر مثل
 (وکار) کتاب جانی است
 (و کیر) مرغ یا شتانه در آینه
 (توکیر) تکرر مقصود
 که تیز رو یا کونا یا لایر گوشت
 و امر آو و کوی زن سخت
 سینه زمین را ز پر پای و نیز
 و کوی نوعی از صوبه نایب
 و کیر
 (وکیر) کوی در صفت است
 (وکار) کشنده و نیک
 مانده
 (ض) و ک هم و کرا با نفع

سہانی بنا سے لہذا وایشاں راہ و نیز
 وکثر، مشت برہینی کے زون
 وھولیس تعصیف الوکثر باللحمہ
 وایشانہ در آمدن مرغ وکو مثل
 و بر جستن کوک و پر کردن جزاں
 و کتاب کوتاہ اندام پر گوشت گردین
 شتر بادہ و ویدن اشتر و اسپ
 و ایکار، پر کردن خنور را
 و نوکینر، پر کردن مشک و حکم
 و جزاں را و سہانی بنا سے داون
 و نوکس، پر شدن مشک و حکم بقال
 تو کوالصبی ای امتلاً بطنہ
 و نیز پر شدن سگداں مرغ
 و ایکار، آشیانہ ساختن مرغ
 و کزد و کزن، با نفع موضع
 است و نیز و کزن، با نفع دور
 کردن در آمدن و نیزہ زون و مشت
 زون سپوختن و پر کردن و ویدن
 و الفعل من ضرب
 و کوکس، آبادہ شدن بے راہ
 کیمہ زون و پر شدن
 و کس و کس، با نفع منزل کوہ
 و ہاں کسوت پذیرد گرفتہ شود و
 یقیناً زخم یقال بزات الشجہ
 علی و کس اذا بقی فی جوفها شیئ
 و نیز و کس، کم کردن و کم شدن
 لازم متحدہ فی الحدیث لہا
 مہر مثلما لا وکس و لا شطط ای
 لا نقصان و لا زیادہ و بمنزل ستارہ
 خمس در آمدن ماہ و خون یا پنجاں
 و داغ افتادن و زیان و کمی
 رسدہ شدن مرد در تجارت یقال
 و کس الرجیل فی تجارتہ بچھو لا

و کس ہو معروفا
 و رجل اوکس، مرد فرومایہ
 و اوکس مالک ایکا سا، بفعال
 او کم شدہ و اوکس الرجیل
 فی تجارتہ، زیان زود
 شد مرد در تجارت
 و توکینس، کم کردن و زجر و
 سزائش نمودن و بیم کردن
 و کظ و واکظ، رانندہ و دفع کنندہ
 و من، و کظ و کظا، با نفع دور
 کرد آنرا و رانندہ و و کظ علی الامر
 و وام در زید رآں
 و موکظتہ اومت کردن
 بر کارے
 و توکظ، در ہم دشوید شدن
 و کس و کس، کامیر مشک
 استوار کہ از دے آب زہد
 و اسپ استوار کہ خونے نکند
 و پوستین درشت و سخت
 و دل استوار یا ولی کہ آل را
 و چشمہ بنا و دو گوش شنوا باشد
 و فلان و کس و کس، اولیم و
 تا کس است و فلان و کس و کس
 کعبور کہ کس و نیز و کس
 گو سپند کہ دیگر گو سپند اں ہے
 رمے آل با شنند و و کس بن
 المجرکح رؤاسی از سفیان توری
 و او زاعی رویت میکند و سجدا و
 خارج فید شہور است در روز
 عاشورا سال یک صد و نو و ہفت
 فوت کرد و در قید مدفون گردید
 و و کس بن محمد فد و کس بن
 عدس یا عدس محمد ثانی اند

و اوکس، مردی کہ انگشت ہما
 پایش بر سیاہ برشت باشد و
 مرد در زور و فرومایہ کول
 و کعاء مونث در جہد و نیز
 و کعاء زن در دکیں
 و میکعہ، بالکسر بزین باہن
 آماج میحت جمع و نیز میکعہ
 مشک ارشت
 و میککان موضع است مرغی
 مازن را
 و کع انقہ و کعاً بالفتح
 مشت برہینی سے زون و نیز و کع،
 کزیدن مار و کزوم و فرو نشستن
 ماکیاں جہت کشنی کردن از دور
 افتادن شتر و سزائش نمودن
 کسے راجا کے یقال و کع فلان
 بالامر لے بکنہ و بدست زون
 پستان را بدوشیدن و بسر زون برہ
 و گو سالہ پستان را وقت کیدن و
 من کلام العرب قالت العذیب
 و دع فان لك ماتدع و قالت النجدة
 احب و کع فلیس لك ماتدع ای
 انہی الضرع، احب کل ما فیہ
 و کس، محرکتہ انگشت ہما ہے
 بر سیاہ نشستن چند انگشتیں
 باشد و الفعل من مع
 و کس و کع و کاعہ، گرامتہ تا کس
 گردید و درشت و رست و سخت گشتن
 و ایککان، درشت سطر و خفہ و ہن
 مشک جزاں را خداوند شتر اں فرید و
 سطر و درشت اندام شدن و کم خیر
 گردیدن و کار دشوار آوردن و
 استوار و درشت گشتن کار

و کے رابر چیز سے گماشتن و گماشتن
 کار را بکنے
 در جمل مواجیل، بکسر الکان
 مرد عاجز کہ کار خود را بگریزے
 بسیار
 و مواجیل، بریکه گرا گماشتن
 و اعتماد کردن بدوست رفتن
 ستور و کال مثله
 و انکال، کار بچے گماشتن و
 اعتماد کردن برکے و بعدے
 بعلى يقال انكلت على فلان في
 امرى اى اعتمادتہ اصلہ او نکال
 قلبت الواو و ياء الانكسار ما قبلها
 و ابدلت منها التاء و اذ نمت
 ثم ثبتت على هذا الادغام اسماء
 من المثال وان لم تكن فيها تلك
 العلة توهما ان التلاصق لان
 هذا الادغام لا يجوز اظهاره في
 حال من تلك الاسماء تكله تكلان
 تخم تخمة وغيرها فاذا اصغررت
 قلت تكيلة و تخيمة و لا تعيد الواو
 لان هذه حروف الازمت البدل
 فثبتت في التصغير و الجمع
 و متوكل عجل، بكسر القاف
 و متوكل بن عبد الله بن فضل
 و متوكل بن عياض شاذان انه
 و متوكل جعفر بن محمد
 معتمع بالله و هم خليفه زعفران
 بنى عباس و ابو المتوكل
 ناجى، محدث است
 و متوكل عليه، كيه كره و متوكل
 نوم بر سے و اعتراض كره و جعفر خود
 و متوكل، ترك دادن بر كيه كير

امتا کردن
 و کبوم و کماکتہ بالفتح زن سطر
 شکم
 و موکوم، سخت انده بناک و
 قال الاصمعي للموكم المذود
 عن الحاجة اشدر د
 رض، و کیمت الارض و کما
 مجهول اسپر و شذیر پائے و خور و
 شد کیه آن رارض موکومہ
 لغت است از ان و نیز و کما
 بالفتح اندوه مند کردن و نیدن و
 شکستن و خوار کردن چیز را و يقال
 هم یکنون الکلام اى يقولون السلام
 علیکم بکسر الهمزة
 و ح، و کیم و کما، محرکة
 اند و کیم، گر و
 و کن و وکن، بالفتح شیاز مرغ
 و کنه مثلنه و اکنه بضم المعرفه و
 و کنه بضمتمین مثله و کما کافر
 و کن بالضم و و کون و کونات
 بالضم و بضمتمین و بفتح الکا و ایضا
 جمع الاصمعي الوکن ماوی الطائر
 فی غیر عش و الوکر ماکان فی عش
 و قال ابو عمر و الوکنه و الاکنه بالضم
 نهما مواقع الطیر حیثما وقعت
 و نیز و کن، سخت رفتن و
 شکستن و بنیه و نیز رفتن مرغ
 و کون مثله يقال و کن الطائر
 بیضه و علیته اذ احضنته و الفعل
 من ضرب
 و اکین، نشسته مرغ بخیزد و
 زیر گرفته و اکینه مونت حکایت
 و اکینات جمع، و نیز و اکینه

قلعه است
 و موکین، کبیس بشیاز مرغ
 موکینه مثله
 و توکن، جائے رفتن
 و کس، و و گاء، گسا و بنه شک
 و جزاں منه الحدیث احفظ لفظا
 و و کاهما و کل ما شد راسه من
 دعاء و نحوه و کاه و يقال ان فلانا
 لو کاه ای ملیقن شی
 لے مانید می بخود
 رض، و کن القریه و ککیا
 بالفتح است بوکار و شک را
 و ای کاه، بوکار استن شک را
 يقال اوکی القریه و علیها ای سکنه
 بالوکاه و زفتی کردن يقال مثل
 فاوکی و يقال اوکی حلقک
 یعنی خاموش باش
 و توکیه، پر کردن شک را و فی
 الحدیث کان لزیروکی بر الصفا
 و المرده ای جلا عملین ما سعا کما
 بوکی الساء بعد المل و بروی
 بالتحفیف معناه انه کان یسکت
 و یتکلم کانہ بوکی فهمه و منه
 قول العمري لرجل معه یتکلم
 اذک حلقک ای اسکت
 و ای کاه، پیناک کر و یدن
 ناقه و پر شدن شک بریادن
 غاظر و بول از شکم يقال استونکا
 البطن اذ المر یخرج منه الجنی
 و لب و و الیب، روز و روز آینه
 و پریزے قال و دایت عمیرا و الیبانی
 دبارم، و بیس الفتی ان ناب
 دهر معظم

دلغ و **دلغة** بالفتح داخله
 و **دَلْعُون** بحركة دال است در بحرین
 و **دَالِغ** که به است میل است
 و **دَالِغُون** کبیر اللام رو به حرکت
 و اعراب آن اندک اب خصین است
 و **دَمِيلَغ** بالکسر شکر که سک در و
 آب خورد و نیلغة مثل
 دَلْعُ الْكَلْبِ فِي الْاِثْنَاءِ
 و فِي التَّرَابِ وَ مِنْهُ قَبْلُ يَلْعُ
 وَ بِالْفِعْلِ وَ بِالْفِعْلِ وَ بِالْفِعْلِ
 وَ لَوْغًا وَ لَوْغًا مَحْرَمَةً بِطَرَفِ بَابِ
 آب خورد و سوزان یا در گردن زبان
 خود در او آن و جنبانید و این معنی
 از سب و سب نیز آید و هو خلع
 فی السباع و من الطیر بالذنب
 و مَا دَلْعُ وَ لَوْغًا چینه خورد
 و **اِيْلَاع** آب خوردن سگ
 و **اِسْتِيْلَاع** باک نادر است مردم
 از کوشش عام منولغ بکسر اللام
 لغت است از آن
دل و **دَلِيف** کاسیر برق پایه
 در خنده نغمه از زمین که پایه با هم آفته
دَلْوْفَه برق پے در پے در خنده
 دَلْعُ الْبَرَقِ وَ لَعْنًا
 بِالْفِعْلِ وَ لَوْغًا لَوْغًا لَكَتَاب
 و **دَلِيفًا** کاسیر پایه در خنده
 برق و نیز و کیف با هم آمدن قوم باره
 و نیز و لاف نغمه از زمین که پایه
 با هم آفته
 و **مَوْلَاغَة** و **وَلَاغ** کتاب با کس
 و لغت گشتن و با هم آمدن قوم باره
 نزدیک شدن نسبت کردن خود را

بکس یا چیزه
دل و **دَلِيفَة** کسینه لغت است
 که ز سکر آید یا از آرد و شیر و مرغ سازند
دَجْدَلُ بن و اریق که صاحب
 تاجی است کوفی
دَوَالِغِي نسو با پیوسته مرز اعدا
دَوَلْق کاسه از کبیر و دیوانگی یا
 نغمه از دیوانگی منده قوله **لَعْمَك**
 لی من حب السماء اولق و مر و کل
دَوَلْقِي کبیر می نغمه از زمین آید
 بانگ سخن و نیز و **دَلْفِي** نغمه تیز رو
دَمَالُوق کسرو ب دیوانه و **دَوَلْق**
 کسره مثل
 دَلْعُ بِالسِّيفِ وَ لَعْنًا
 بِالْفِعْلِ بِشِيشَةِ زَوَارِءِ وَ لَوْجُ الْجِلِ
 مَعْوَلًا و لَوْجُ زَوْهٍ كَرِيْمَةٍ وَ نِيْزِ
 و لَوْجُ شَتَاغٍ وَ نِيْزِ سَكْتِ وَ نِ
 و پیوسته رفتن و دروغ گفتن
 و منده قراءه عائشه رضی الله عنها
 قوله تعالی اذ انلقون من بالسنکم
 تکذبون و قال علی کرم الله
 وجهه لجل کذبت و ولعت
دل و **دَلْوَل** کبیر نغمه شیره
 بن سید
دَوَالِ بالفتح شدت از ده چنبر
دَوَلْوَلَتِ القوس بانگ کردگان
دَوَلْوَلَتِ للزأه و لولة و لولا
 بالفتح بانگ در باره کردن و نیز
دَوَلْوَل بویل و کارون
دل و **دَوَلْوَل** بالفتح و بحرک تنگ زین و
 محک پلان قیود و بحرک زین که با آن تنگ
 پلان یا سنان بندند تا جنبش کنند
دَوَلْوَلَة بالفتح تاجی چیزه و تنگ

و فرام آمد کی آن تلخ است و در اندلس
 و **دَوَلْوَلَة** کسینه مسانی و در سی
 و منده الحدیث اذا دعی احدکم الی
 بولیة فلیها فانها نکان مفطرا
 فلیطعم و انکان صائما فلیبغ ای
 بالبرکة و الخیر و هو منته و هو من بعض
 انها واجبة قال ابن جریر و قيل اسم
 الولیة یقع علی کل دعوة یقصد
 بسر و رحلت لکن الاثر هو
 اسمها عند الاطلاق فی
 الکاح و یقید فی غیره فیقال
 و لیه الختان و نحو ذلك
دَوَلْوَلَام طعام عروس ساختن و
 فی الحدیث لعبد الرحمن بن عوف
 اولم و لوبشاق و مجتمع و فرام آمدن
 نغمه و خور
دل و **دَوَلْوَل** بفریاد و روشن
 آواز را وقت صحبت
دل و **دَوَلْوَلَة** کسینه مرضی است
 و وقع فی وادی قوله بضم تین
 و کسر اللام یعنی در وادی تراک افتاد
دَوَلْوَلَان کسیران از ده منده
 بخورد از از ده و سرگشته و ترسناک
 و **دَوَلْوَل** کسیران مونس نام شیطانی
 که بر انگیزد مردم را بسیار بیخون
 آب در حضور
دَوَلْوَلَة کسیر دست بیابان
دَوَلْوَلَة بانگ سرزن سخت از ده منده
 و تکیه بر نغمه فرزند و نیز و **دَوَلْوَلَة**
 باو سخت و نغمه از ده مناک به کم
 کردن کسین که بهر ای او پرورش
 یافته یا سخت و با صحبت بچه
 دح من من و لیه و **دَوَلْوَل** بحرکت

ترسید ویناک شد، زینسزولہ،
 حرکت پیم دانند و بخودی از اندوه
 و کشتگی و کشتگی از عشق و طمان
 حرکت مثلہ والد و اہلہ والدہ
 بالمرحمت است از ان یقال بجل
 والدہ وامرأۃ واللہ ولہۃ ایضاً
 و مولہ، کلمہ منندہ و بسوے
 دشت را کردہ یقال ماء مؤلہ
 ادا اریل فذہب فی القمراء
 و ایلاہ اندوہ کین گردانیدن
 و کشتہ کردن
 و ماء مؤلہ، کلمہ آب رواں
 کردہ بسوے دشت
 و تولیہ، جدا کردن بچہ را از
 مادر و فی الحدیث لا قولہ والدۃ
 بولدہا ای لایفرق بین المرأۃ و
 ولدہا و ذلك فی السباء
 و تولہ، اندوہ کین شدن و سر
 کشتہ و تیر و کریدین
 و اقلہ، اندوہ مند شدن و کشتہ
 گردیدن بر فرزند و جز آن یقال
 انک الرجل اذا اشتد حزنه و
 جزعہ و نیز بچو کردن یقال اقلہ
 الشید ای ذہب بعقلہ
 ولی دلی، بانفع نزدیک و
 باران بعد باران و سی
 و ولی، کشتی باران دوم بباری
 آدیند جمع و کوی محرم کت منسوب
 بوسے دوست و مہربان یار و دوگام
 و مہربان و متصرف برکے و کل من
 ولی امر واحد فهو ولیۃ نزدیک
 یقال دائۃ ولی حادی
 و ولیۃ، کشتیہ پشاکند یا آنچہ

زیر پشاکند گزرد و توغہ کہ زن
 جنت مسانی فرود آئندہ آمادہ کند
 و لایک جمع + و دار و ولیۃ
 سرے نزدیک و یقال انہ لہین
 الولیۃ قولہ کالبلا یار و سہانی الولیۃ
 یعنی الناقۃ الی کانت تعکس علی
 قبر صاحبہا ثم نظم الولیۃ علی
 و اسہالی ان تموت
 و لایہ، کساء ملک و بادشاہی و
 یکسر و قرابت یقال بینہما و لایہ و
 آزادی و فی الحدیث فی عن مع
 الولاء و عن حبیبہ الثانی و لاداء
 الالہعق و دوستاری و لایہ مثلہ
 یقال انہ لہین الولاء و الولادۃ و
 یقال ہم و لاد فلان ای موالون لہ
 یعنی دوستداران فی اند
 و لایۃ، بالکسر یا دشاہی
 و اولی، سزاوارتر یقال ہواکلی
 بدای احری و ہما اولیان مننی
 و ہم اولی بلفظ واحد اولی اولی
 جمع و الی بالضم موت و الی بان
 مننی ولی بالضم و ولییات جمع
 (ما اولیۃ الہم و فی فی تعجب
 چہ احسان کندہ است و ہوشا ذہ
 و ولی، خداوند و بندہ و آزاد
 کندہ و آزاد کردہ، منشین و قریب
 و نزدیک چون پسر عم و مانند آن
 منہ و انی خفت الموالی من رائی
 بنی العم و دوست و ہمسایہ ہم
 سوگند مؤکوی منسوب بولے پسر
 و برادر پدرو بہ مسانی فرود آئندہ و
 ابار و پسر خواہر و یار و دوگام و
 صاحب و منہ النار مولا کم ایے

صاحبکم و قول الناس ہم ربیع
 مولی ای یا ولی باللودۃ و حکمی
 و فی الحدیث من کنت مولا فعی
 مولا ای من کنت اتولا فعی
 یقولاہ او من کانت یقولانی یقولاہ
 و پروردہ و نسبت و بندہ و نسبت داہ
 شدہ و مہربان و پے رود و ماد و شوک
 خواہر مرد و سر
 و مؤکویۃ، ہمتانی و مشابہت
 بموالی یقال فیہ مؤکویۃ
 یعنی مشابہت بموالی است
 و ولی الشیء و ہلیۃ
 و لایہ بالفتم و الکر دست یافت
 بر آن و تصرف کرد و بر آن یقال فی
 اولی البلد و فلان ولی او و علی
 یقال ماس علیہ و سبب علیہ بالفتم
 مصدر است و کسر خطہ و امارت
 و قدرت و ملک و یقال انہ لہین
 الولایۃ و یکسر و نیز ولایۃ بالفتم
 یا دشاہی رامن و یاری داوان
 و یقال القوم علی ولایۃ و لحدیۃ
 و یکسر ای یب یعنی مجتمع اندہ
 و نیز ولی، بانفع بعدوسی
 باریدن بازن یقاویت الارمن
 و ولی و لیا، بانفع نزدیک
 شد و یقال تباعدنا بعد ولی و کل
 متا یکنک ای متا یقار بک
 و لایکم نزدیک نمودن داوان
 یقال ولینتہ معہ فادولی گردانیدن
 و کار برگردن کسے انداختن و وصیت
 کردن یقال اولی علی البیتیم و
 اولی لک یعنی ہاکی باور تو کلمہ شد
 و عید است یعنی نزدیک رسیدہ

اور باطل کا مال المر القیس فعادی
 بین عادیین منفاء و اولی
 ان یسید علی القلت ای مارتب
 دولی یعنی وعنه تویته عرض
 کرو ازاں دور گردیدہ و نیز تویته
 والی گردانیدن دکار و رکرون کسی
 کرون بقال و لا الامیر علی کذا و قل
 کرون سید را بقدر سخن نخستین دور
 آوردن بچستی و کار سے منہ قولہ
 تعالی قول و جہک سعرا سعرا
 لغوام و قولہ تعالی بکل و جہد ہو
 موطنہای مستقبلہا بوجہ دور سے
 گردانیدن در پشت و اون ضد و
 ومنہ قولہ تعالی ولی مذہب را پر
 گھرانیدن منہ قولہ تعالی ما و
 منہ قولہ تعالی و شک شمن خرا
 اولی بین الامرین موالا
 و کلا و پایا سے کرد دکار را در
 ولی غنمہ چہ اگر بعض آزا
 از بعض و نیز موالا دوستی
 و پیوستگی با ہم نمونہ و نیز و لا
 پیوستگی گردن بقال افعال
 علی اولاء ای علی التتابع
 و تویتی اولی ساختن و برتر کردن
 کار سے زابکار سے قیام نمودن
 و درایت دون و گردون کردن کار را
 بقال توی الامرای قلہ و برشتن
 در سے نرو نرو عیسی بمن منہ
 فعل فعلی و توی عنہم دوستی و برشتن
 با سے و منہ قولہ تعالی من یقولہم
 منہ و یقال انہ لیبین التوالی
 توالی و پا پے شمن و برشتن
 شمن و امان خرا سے تر

دائستیلکام تمام دست یافتن بر
 چیزے و پیا یان چیزے رسیدن بقال
 اسوی علی الاثر اذ بلغ الغایہ یہ
 و توی بی بستران راستن بقال
 ہو جوی ای بتشبیہ بالساد
 و م و و اینه کصاحبه بلا و سختی
 ذہب توی فمادری و اینه
 ای د اھیتہ الفی ذہب بدوی
 فلان فی و اینه ی د اھیتہ
 دن و مآ الیہ و مء ان بالفی شام
 کردی و قد تقدم فی و ب
 ایتاماء ، اشرہ کردن
 و تویبہ ، اشارہ کردن
 ہو اینه ، ساز واری کردن با
 مثل مواعظہ و ما لسان و هو مقوبہ
 و م ت و توی چیزے شناختہ و اندازہ
 و م ج و قاج سخن کردن با
 و م ج و شتر با فتح و کرمی تاپہ
 و قاج بکشہ اوسکان کنان بکرت
 و م ج و فتح با فتح کوشن لامع و با
 و م و و قد بحر کرے سخت
 یا کرے سخت مع ایستادگی با واری
 و شکلی در خدمت گرما از طرف
 دریا آید یا سختی کرے شب
 و مدہ بالتا و مثلہ بقال معدن
 یلتنا ای حمیت و خشم و خشم
 شدن بقال و مد الرجل ای غضب
 المعان من مع فی الكل
 ایلہ و عید ، لنت شب سخت
 کرم و مدیہ مثلہ
 و م و و مدیہ با فتح پیچہ بی پیچہ
 و م ز و من و م و ز و م و
 جنابیدینی را در خشم یا اشارہ کردینی

و توی اشتاقن و بر جستن در
 رفتار از شتابی و جبین سر زہ وقت
 آیز و آن اما دل قیام آن است
 و م و و م با فتح سوون پیکرا
 بکنزے تا پوست و کرم
 و م و م کخته زن تباہ کار
 مؤمنات و مؤامیس جمع
 و ایمان ، بر مساس و بسودن
 اندام قادر گردانیدن زن و بسودن
 و م و م کعظم شتر منویا تباہت
 و م و م و م با فتح ظل سید
 و م و م و م و م و م
 بالقم و مینشا کامیر و مینشا کھراک
 و خید برق بی آنکہ بر آنندہ گردودر بار
 و م و م از برق در نوا می ابر را گندہ
 شود آزا خضو گویند و آنچه بر آزا
 در خشد و ابر را شکافد آزا غنیمت خرا
 و ایتاماض و در خشین برق بی
 پر اگندگی سے در ابر و ز دیدہ کلاہ
 کردن زن و اشارہ غنی کردن
 و م و م و م ، انکون بر زمین
 از تعب و سختی
 و م و م و م با فتح کید و تباہن با
 و م و م و م با فتح یک کوراز
 و م و م و م ، درست دارندہ
 تمام مردے
 و م و م و م و م و م
 کمدہ دست داشت آزا
 و م و م و م و م و م
 و م و م و م و م و م
 و م و م و م و م و م
 و م و م و م و م و م
 یا گذارش آن

در از در رفتار سفت و شافتن دست
 درادی نمودن بر خویش و تبار و حیل
 نمودن دشمن چینی کردن و کشتن
 و شکستن و سپردن زیر پاے
 و الفعل من عرب
 و وهیسة کسینة لمخ بزبان
 کرده گفته بر دشمن یا پریش آ میخته
 و هکس کشد او شیریند و علمی است
 و مواهسة شافتن در از کشتن
 و توهس شافتن و پاے در
 خزانیدن بزمن در رفتار بقال
 مری توهس الا در فی مشیت ای غمنا
 غمنا شدیدن و بطرز نیکور رفتن
 شتر و نیز توهس رفتار گراں بار
 و توهس شتاب رفتن
 و هس و توهس سوگی و بی کشتی
 پاے در رفتار گراں بار
 و هس و وهس بانفخ شکستن
 چیزی زم و سست ایسان و اکو
 شکستن و سخت سپردن انداختن بدر
 منه الحدیث ان آدم حین اهبه
 من الجنة وهغه الله تعالی کل
 رمی به و هم االی الاصل و خصی
 کردن و الفعل من عرب
 و وهصلة بالتار زمین کرده پاره
 و هکس کشد بید عطا
 و بوهصی بالفم مقصود با کس
 در جل موهوس المخلوق مردی
 که گوی استخوانش بیکدیگر در آید
 در جل موهص کسملی موهوس
 و هس و وهص بانفخ زمین چهار
 پلک یا زمین کرده پست همواره
 و وهصنة من عرفه زمین پست

مناک عطف تاک لنتنی و بهت
 و هط و هط بانفخ لاغری و گروه
 بوستان و عطفستان و يقال و هط
 من عشر بعضه عشرستان کما يقال
 عیض من سدر و نیز و هط و هط
 که در بن عاص را بود در طائف
 بر سه کرده از وج و ایچ انور شش
 برده لک چوب بود قیمت هر چوبی
 و ربی و نیز و هط شکستن
 و سپردن پاے و نیزه زدن و سست
 و ضعیف شدن و الفعل من عرب
 و وهطه بالفم زمین پست منا
 و هط و وهط بالکسر جمع
 را و هط خصومتها
 و ایهاط سست و گراں گردانیدن
 و غلوب ساختن و در کرده ناپسند
 انداختن و بر زمین زدن چند گفته
 که بر خیز و شکستن
 و توهط فی العین فرسفه
 در کل و لای و توهط الفرائش
 گستره آن را
 و هت و وهافة کتا بته و بانفخ
 خدمت که کیسا و هغیة بالفم
 شد ایاه کاتفیه و هغیة بکسرتین
 شد ایاه مثل
 و اهف خدام کیسا و مواران
 (من) و هف السبات و هفا
 بالفم و و هغیة کامیر بر آورد
 سیا و و نیز شد و گراید و وهف
 فدا ن نزدیک شده و وهف
 لهم نقی من الدنيا پیش آمد
 و آشکار گردید و وهف بی کذا
 نزدیک رسید حاصل شده آسان گردید

و يقال کما وهف له شیء اکله
 ای لایالی حلا لکان او حراما
 و وهف و هفا بالفم و وهفا کذا
 خادوم کلید اگشت
 و ایهاکات نزدیک رسیدن چیزی
 و آسان گشتن و يقال مایو وهف له
 شیء الاخذة ای مایر تفع
 و هق و وهق محرکه و لیکن کند
 او هاق جمع یا عربیت و رین
 که در گردن ستور اندازند و پوسه بند
 کنند و فی الحدیث عائشة فی
 ایها قبض رسول الله صلی الله
 علیه وسلم وهو عند رافع قد بلوقه
 وهو الامانة یعنی العلو
 (من) و هقه عنه بند کرد آزار
 از داشت از آن
 و مواهقة یا بری رنبر کردن و
 رفتن با یکدیگر گردن در از کردن شتر
 و رفتن در برابری کردن آن در آن
 و توهق نلانا فی الکلام
 متحیر و مضطر کرد او را در سخن بچیزی
 حیرت تاک و و نیز توهق است
 گرم شدن سنگریزه
 و توهق برابر گردیدن قوم در کوفه
 و با هم رفتن شتران
 و هل و ههل بانفخ ترسند و ههراک
 و ههله بانفخ و بیکر اول در هر
 چیزی که يقال لغیة اول و ههله
 ای اولیة و نیز و ههله ترس بیم
 و ههل گفت ترسند و سست
 لغیة اول و اولیة ای اولیة
 و من و ههل ای شیء و ههله
 بانفخ گمان بود در آن و و ههس

بجائے رفت کہ قصد تن نبود
 دس، و وہل و ہذا، بالتحریک
 سست گردید در سیدہ و وہل
 عنہ و فیہ غلط کرد در آن و سونو
 و فراموش کردہ و نیز وہل، بیم و
 بدلی و غلط و نسیان
 توہیل، ترسانیدن
 توہیل، تعریض کردن و سخن
 سر بستہ گفتن بیکے تا در غلط افتد
 تقول تو علت فلانا اذا تعرضتہ
 لان بودہل ای یغلظ
 مستوہل، کبیر الہا، ترسند
 مستعمل، بتمنا شد و سست
 و ہم، و کلم، بالفتح، آنچه در دل کرد
 یا گمان و اعتقاد و مرجع او ہام
 جمع در او فراخ و مرد و بزرگ جسد و شتر
 روم فرہ توان و ہمہ منزلت او ہم
 و وہوم و وہم کتب بیت و یقال لادیم
 من کذا ای لا بد مند
 کھمت، کبیرہ بر گمانی ہم است
 تقسیم، کامیرہ سست ندادہ
 یعنی، و ہم فی الشئ و ہما
 بالفتح نصف دل او بجلت کہ مراد بود
 این معنی از حسب نیز آید
 دس، و ہم فی الحجاب و ہما
 محرکہ غلط کرد در حساب
 و الحجام، غلط کردن در حساب
 و یقال او ہم کذا من الحجاب
 اسقط و بگمانی انگندن یا رفتن
 دل بسوی چیزے بے قصد آن و
 گذاشتن یقال او ہم من جلاتہ و کذا
 و اوجہ شئی اذا لزم کلہ و سست
 ندادن بیکے را

بانتقار، کافعال سست ندادن
 بر کسی یقال لہم یکنذا انتقامیا
 توہیم، بگمانی انگندن و غلط کردن
 توہیم، گمان برون
 بانتقار، کانتقال سست ندادن
 کسے او سست پذیرفتن ز بہ نام
 شدن مستہم لغت است ازال
 و ہل، و ہل، بالفتح سستی و مرد
 کوتاہ و زشت اندام و مقدار نیم شب
 یا پارہ و راز ازال و شتر انبوه
 و ہین کامیرہ کلمہ در پستیم ہر او مرد
 و ران بہ شد تا بر کار برانکہ در انبار
 و اہن، مرد سست و اہنہ
 مونت و ہن، بالضم جمع
 و اہنہ، استخوان کوتاہ پلو و مودہ
 گردن و استخوان بازو و استخوان
 سخت پلو، سست متصل سینہ
 دباہ کہ در او شش یا بازو یا شمع
 حادث شود وقت پیری وزن سست
 و ہنا کتہ، بالفتح نکتہ کہ دروے
 انکی سستی و شور باشد وقت بزخاتن
 و سستن
 و ہون، کجاس مقدار نیم شب یا
 پارہ و راز از شب
 و ہون، مرد سست موہونہ تونٹ
 و ہن ک، و ہن فی العہل
 و ہنا، بالفتح و بچرک سستی کرد
 و کار سست کردیدہ و نیز و ہن
 سست کردن لازم متعدد در نیم
 شب در آمدن
 و ہن، سست کردن ہر مقدار
 نیم شب در آمدن
 و ہین، سست گردانیدن

توہن، سست شدن یقال
 توہن امر ای منعت
 و ہونہ، بالفتح اندہ یقال توہن
 ہذا منو قای و ہونہ کانت اف
 و ہونہ ہونہ، کتہند اسب
 شادمان تیز و ہونہ بالفتح مشلہ
 و نیز و ہونہ شیریں و فرماں بدادہ
 و ہونہ، آواز زنگیے اسپ کہ
 بعد میل آید و نیز و ہونہ
 برگمانیدن سگ آواز در گواز ترس
 و ہم دبانگ کردن خرز مادہ از شفت
 و بانہ و بانہ بانگ کردن ہن
 و ہونہ شیر و زیاد کردن مروازیم
 و ہونہ، گنگا علت زنی کراز
 پری کشت لرزد
 و ہونہ الانسد، غریب شیر
 و ہونہ، بالفتح سنگات چینیہ و
 و ہونہ ال و ہونہ کدی و اہنہ
 جمع بقال فی السقاء و ہونہ و ہونہ
 صفراں و ہونہ، قلیل
 و ہونہ، بالتاء، کفیدگی اویم و جوش
 و ہونہ فی طہر غادہ و ہونہ لا
 ترقع ای فتلا نقدر علی ترقعہ
 و ہونہ کفینہ مردارید و شتر
 کشتن طبر فرہ
 و ہونہ، بالضم کرد میتہ ہوا و ہونہ
 میان اعلای کہ تا فراز گاہ و اوے
 و ہونہ، سست و دریدہ و کلہ
 شتوخ ہونہ
 و ہونہ، کفیدہ و سنگات
 شد مشک و سست و فرہ ہونہ
 بندرسن آن و فی المنل خیل سبیل

الکتاب العشر والکتاب العشر

وهو هيب، بالکسر اسم مصدر است
 ماها هيا
 وهاها، کنه فرود نیک خنده
 هاها، کمال شد و نیز
 هاها، کمال شد بر اثر بزرگ
 هوی هوی، بالکسر و الکنون کلام
 است که جان شتر البلیغ خوانند
 وهاها یا اول هینا یا بالکسر
 وهاها یا، بالفتح خوانند شتر را
 بعاف هوی هوی، باز بر کردن
 لفظ هاها و نیز هاها هین
 و هوی هوی، بالفتح تبدیل است عرب
 و کباوه بالفتح زینت مرغ طعنازا
 و هب هبته، بالفتح کبار
 یقال دایته هبه ای مرگ
 هبته، بالکسر حال و جابر کند
 و پاره از جابره هب کتب سبع
 و ساجه که از چادراتی باشد و
 که از روزگار تغیر نیما یقال
 و شایسته من التمرای جبهه
 و در آن تشیر و نیزه در خریب و درش
 آن یقال سیف ذو هبه و
 یقول ای ذو مناه
 و هبیب کامیر یا گرد انگیز
 هبیبه منله
 و هبیب بن معقل، کز بیرون
 است و وادی هبیب که در راه
 اسکندریه واقع است نسوب است
 و کتاب کسب کرده و هو که از
 مدنی پدید آید و آنجا بکتاب
 نشاط طغر در رفتن و بفتح

وهیوب، کعبور با و انگیز
 هیوبه، بالکسر مثل
 و هبیب، کعبور نیز رود گرگ یک
 نیز رفتار
 و هبیبی، بالفتح و تشیر یا یا مرد
 نیکو سرود گوشتن و نیکو طبع
 و تصاب و شتر کشش
 و تیسر و شتاب و شتر یک شبن
 گو سپند است یا گو سپند ز
 و هبیبی، شتر ماده یک شتاب
 و ثوب هبیب، جابر کند پاره پاره شده
 و ثوب هبیب، جابر کند دیده
 و هبیب، بالفتح نیز رود نیک
 با هم و فریاد کننده و سراب و بازی
 است مرد کوکال را
 و هبیب، بالکسر نیک
 نیز شده بخشی و با هم کنند
 و هبیب، بالکسر بر دهن راه و هبیب
 یقول کذا، گردن گرفت آن راه
 و من این هبیب، یعنی ای
 آری و نیز هبیب، بالفتح و
 هیوب، بالکسر زمین باد
 هبیب کامیر مثل ویدار شدن
 و نشاط رفتن شتر و جز آن و نیز
 و یک شتاب رفتن هبیب کتاب
 شد یقال هبیب البعیر فی الشرب هبیباً
 اذ ایشط و هیوب و در نشین شتر
 و هتے غائب بدن کسی و شکست
 خود بدن یقال هتے فی الحرب اذا
 انفرم، و خواندن کشن یا بخشی یقال
 هبیب بالکسر اذا دهونه لیازد
 و من هتے التکس هبیباً

کامیر و هبیب کتاب و هبیب
 بالکسر یک کرده وقت کشنی و تیز شد
 و من این هبیب هتے، کعب
 پنهان شدی از من
 و هبیب، بالکسر کرون و تیز
 شدی کشن و خواندن کشن را بخشی
 و شتاب رفتن و در نشین
 سراب و با هم بر زدن و بیدار
 شدن و زنج کردن
 و هبیب، بیدار کردن از خواب
 و هبیب، نیک و ریدن
 و هبیب، کند شدن جابره و ریدن
 و هبیب، تیز شدن و با هم کردن
 کلام کشن هبیب لغت
 از آن و بریدن
 و هبیب، جنبیدن
 و هبیب، بالکسر کعبه یا بفتح بسته
 یقال فی عید هبیه ای ضعف
 و هبیب، کامیر مرد بول و نیز
 و هبیب، مرد بول و هوش باخته
 و من هبیب هبیب، مجبوراً
 بول و نیز در دیده و هبیب
 زود او را فرود آورد و پوست گردانید
 و فرود آنگاه
 و هبیب، کعبه کعبه کعبه کعبه
 و هبیب، بالکسر کار شود
 و نیز شور یکی کار و سخن
 و هبیب، حرکت تاس
 استان شتر ماده
 و هبیب، کامیر آهوک و در و سپهر
 و هبیب، در خط و راز میان چشم حکم و
 یشت باشد
 و هبیب، بالفتح حکم زمین یا

دھبھوٹا، لاغز بیماری
 دمن، حبّط حبّطاً بالفتح فرود
 آورد اور ایقال اللّٰم حبّطاً ولا حبّطاً
 وقد مرّنی ع ب طه و نیز حبّوٹ
 لا طر گردانیدن بیماری کے راہزون
 دور آمن بشر سے دور آوردن در
 شہر کے دم شکن با سے متاع
 دم کردن آزا حبّط بالفتح شد
 لازم متعد و نیز حبّط کم سفدن
 و بہر ہی در افتادن
 دمن ن حبّط حبّوٹاً فرود آمدن
 د اہبّاط، فرود آوردن
 و اہبّاط، کم شدن و فرود آمدن
 ہ ب ع، حبّع، کسر و خود شتر
 بچہ کہ در آخر قنچ جزا وہ باشد یقال
 حبّع و لا ربّ حبّعة مؤنث حبّعات
 و حبّاع گناب بیع
 دن، حبّع حبّوٹاً و حبّعاتاً حرکت
 گردن دزد کردہ رفت یا حبّوع
 رفتار فرخا شد دنیا گاہ فرا پیش
 آمدن قوم از ہر جاے
 و حبّوع، کسب خداوند بیع
 و اہبّاع، برانگیختن شتر را
 بر رفتار بیوع
 ہ ب ع، دن، حبّع حبّوٹاً
 بخواب رفت
 ہ ب ع، حبّع، کسب فرود
 بالآر و اندام استوار خلقت سخن گفتن
 حبّاق کلا بط شد
 دھبّقع، کسندل بزرگ منش
 کول دوست دارندہ محادشت
 زتا زود آنکہ عساور دست گرفتہ
 گدائے گنہگار مردمان سوال نماید

دھبکھوں نشینہ بر خیزد و دھبکے زود
 دھبّقعاً بالتاء شتر ذبّ کج
 دمن فرود ہشت لب و نیز دھبّقعاً
 بر پے پاشنہ پائے شستن یا ہر دو
 پائے دادا شستہ دہرودان البکم
 چسپانیدہ بر سرین شستن
 دھبّقعاً، بقتلہ دھبّقعہ شستن
 ہ ب ک، دھبکّہ، کمزہ کول ذبّین
 نرم کہ در ان پائے فرود
 دھبکات کلب، چنڈ آبست کلب
 و انقبکت مید الارض، فرود برد
 اور زمین
 ہ ب ل دھیل، ہابل کلاں گراں
 سنگ از مردم و شتر راہ شتر مرغ
 و ذبّ حبّیل، کتف کرگ فریبندہ
 دھیل، کسر و نام بتے کرگ کہ بود
 و در طبیعت از کلب و آنرا را
 حبّلات گویند
 دھبیل، لایمیرید طبیعت
 دھبیل بن و بڑا، کز بیرہ و
 حبّیل بن کعب، صحابیان
 دھبال، کسباب و خنیت
 دھبالۃ، کسبابہ بست و جوی
 و نام ناقہ
 دھبالۃ، کثامتہ موضعیت
 دھبّول، کسبوزن کم کردہ فرزند
 و بے فرزند و پادشاہیت عربا
 و آزا حبّوٹۃ یا ابن حبّوٹۃ
 نیز گویند
 دھیل، کعب و طیر مرد بزرگ
 جثہ یا دراز بالا حبّوٹۃ مؤنث و نیز
 مردم و شتر گراں سنگ سال
 خوردہ

دھبال، کشدہ او در زندہ چلہ ساز
 و شکاری فریبندہ
 دھیل، کز کج خرابش
 دھبیل، نام پسہ آدم علیہ السلام کہ
 بردست بر او خوردن اہل کشتہ شد
 و او اول قیل بست و در زمین از اول
 دھبیل بن یحییٰ کہ منیل محدث است
 دھبکّہ، ذبا کفّاً لثاب ذبّون
 دھیل، کجس و بیفح زمان ایلہ
 زہ در ان یا نہایت آن یا دہانہ ان
 یا چا سے بچہ از ان یا چا سے فرود
 افتادن بچہ از زمین دسیرین و فرود
 آئندہ از سر کوه بطرف شعب
 دھبیل، کسب سبک
 دس، حبّلتہ ائمہ حبّلتہ حرکت
 کم کردہ اور ماوردت، بے فرزند شد
 دھبال، بے فرزند گردانیدن
 گراں کردن گوشت کے راوشتر افتن
 دھبیل، کسب کسب ان سنگ د
 آنکہ اور اہبّلتک املک گویند و مرد
 گوشت ناک، اسیدہ روسے
 دھبیل، در زمین جبت اہل و
 گراں کردن گوشت کے را
 دھبیل، در زمین جبت اہل
 دھبیل، کسب الیاء و روح گوی
 دھبیل، اسید کردن و روح بیا
 گفتن و شکار بستن و کم کردن
 فرزند ان را یقال دھبیل علی والدیہ
 اذا کل و ہریدن یقال دھبیل لاملہ
 و غنیت شمر دن کلمہ حکمت را
 و یقال دھبیل حبّلتک، حرکت
 اے علیک شاکب یعنی لازم بکیر
 درستگی حال خود را